

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Analysis Methodica Ivris Pontificii

Venator, Daniel

[S.l.], 1579

VD16 V 541

De Ivre Patronatvs. Titulus XXXVIII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63204](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63204)

putatis exercere possit, c. monasteria, 18. q. 2. & Hostiens. hoc tit.

DE CAPELLIS MONACH. & aliorum Religiosorum.

Titulus XXXVII.

Pari ratione capellæ monachorum Episcopo, in cuius territorio sunt sitæ, subijciuntur: ita, ut nulla consuetudine obstante, de ipsis Episcopus pro arbitrio statuere possit: nisi huius iurisdictioni speciali priuilegio, vel legitima præscriptione probentur exemptæ, c. cum venerabilis, & c. seq. c. constitutus, extr. de relig. dom. & c. auditis, extr. de præscrip.

DE IVRE PATRONATVS.

Titulus XXXVIII.

Continuatio.

Institutio regulariter non fit, nisi ad præsentationem patroni, cui competit ius patronatus in beneficio quod alicui, per institutionem, conferendum est.

Quid est Ius Patronatus?

Ius patronatus est, potestas præsentandi instituendum ad beneficium Ecclesiasticum, simplex & vacans, Hostiens. in §. quid sit, hoc tit.

Quot modis accipitur Ius Patronatus?

Varijs modis. Primò: pro iure præsentandi instituendum. Altero: pro iure, quod ac-

730 ANALYS. IVRIS PONTIFICII
quiritur ex manumissione proprii serui dicitur
etiam aduocatus patronus, qua in causa patroci-
nium præstat, tot. tit. ff. de postulando.

Quæ causa Efficiens?

Dioecesani Episcopi auctoritas, & patroni
Ecclesiam fundantis, ædificantis, vel dotantis
voluntas. Vnde ait Hostiens. in §. ex omnibus,
eod. tit. tria faciunt aliquem patronum, scilicet:
dos, ædificatio & fundus, &c. Et quia non tan-
tùm fundatione, vel ædificatione ius patrona-
tus constituitur, sed etiam in constructione Dioe-
cesani consensum secundum formam præscrip-
tam in c. nemo, de consecrat. dist. 1. interuenire
oportet, vt iuri patronatus locus sit, parum ad
efficiendum ius patronatus Episcopi auctori-
tem quandoq; desiderari.

Quod Subiectum?

Beneficium, in quo patrono competit ius pa-
tronatus. Vnde non dicitur liberum, vt alibi
ficia, quæ per collationem transferuntur, sed
patronatu positum.

Quod Obiectum?

Officium, quod præsentatus pro beneficio
in quo per Episcopum institutus est, præ-
tenetur. Collatio enim beneficij, necessarium
præstandi officij inducit: cùm, iuxta CH. I.
STI ordinationem: Qui de altari viuunt, &
dem etiam vt seruiat, æquitati & religioni, con-
ueniat.

Quæ Forma?

Forma consistit in modis constituendi ius patronatus: ut, sunt fundatio, dotatio, & reparatio. fundatione constituitur ius patronatus, cum quis Ecclesiam, accedente Diocesani Episcopi consensu, iuxta formam in tit. de const. consecrand. Eccles. & cet. construxit. Dotatione verò, cum quis Ecclesiæ constructæ collatione quorundam bonorum succurrit, vel bona quædam in dotem Ecclesiæ, quæ non est dotata, assignat, c. nemo, de consecrat. dist. 1. Reparatione denique. Si quis collapsæ Ecclesiæ, vel ædificando de consensu Episcopi, vel conferendis prouentibus subuenit, auth. ut nullus ædificet, §. 1. col. 5. Transfertur autem ius patronatus, per successionem, permutationem, donationem, venditionem, &c. Quæ fit forma institutionis ad præsentationem patroni? supra de institutionibus dictum est.

Quæ est causa Impulsiva introducti iuris Patronatus?

Ipsa æquitas. Cum enim patronus è fundamentis Ecclesiam construxit, vel interituram reparauit, vel indotatam dotauit, æquum est, ut loco quasi remunerationis, hoc ius patronatus, in eadem sibi competat, & ad eius præsentationem (si modò persona idonea præsentetur) institutio fiat.

Quis

Quis Finis & Effectus?

Primus est, potestas presentandi instituendū: quæ presentatio ab Ecclesiastico patrono, intra sex menses fieri debet, nec presentationis factæ variatio conceditur: à Laico autem intra quatuor, post quod tempus etiam variare potest, c. si laicus, §. verūm, eod. tit. in 6. eo autem tempore elapso, nulla admissa presentatione, Episcopus, pro libito, idoneam aliquam personam instituere, & Ecclesiam ordinare non prohibetur, c. si verò ordinati o, ext. eod. Patrono autem demortuo, relictis pluribus hæredibus, ad eos ius patronatus distributione legitimè facta, devoluitur. Si autem vnus ex pluribus patroni moriatur, in eius hæredes transit ius patronatus per stirpes: ita vt vnus patroni plures hæredes vocem habeant in presentatione vnus, possintque ipsi patroni de rectore ab ijs alternis vicibus presentando liberè conuenire. Quibus etiam, ex eadem causa, permittitur, vt plures ad vacantem Ecclesiam eo modo, presentare possint personas vt vna ex ijs per Episcopum eligi & admitti valeat, Clem. plures, eod. tit.

Secundus est, potestas defendendi Ecclesiam. Quia patronus potest, imò debet Ecclesiæ tutelam suscipere, & eum ab omni iniuria tueri: deò si institutum Ecclesiæ inutilem esse cognoscit, vt quia sit dilapidator, bonorum concordator ipsum honesta conuentione compescere, aut Episcopo, vel iudici competenti denunciare potest, c. filijs, 16. quæst. 7.

Tertius effectus est, necessarium vitæ subsidium. Nam si fortè ipsi aut eorum filij eo inopiæ redacti fuerint, vt suppetijs alienis egeant, illis modestè, & pro temporis vsu succurrendum erit, c. quicunque, & c. decernimus, 16. quæst. 7.

Quartus effectus est: processio honor. Primus enim & eximius in ordine locus in confessu vel processu, patrono inter clericos eiusdem Ecclesiæ debetur, c. nobis, extr. eod.

Quæ Cognata?

Huic iuri patronatus non multùm absimile est ius protectionis. Et cum religiosi Ecclesiam aliquam sibi subiectam habent, tam quò ad spiritualia, quàm quò ad temporalia, in qua tamen pleno iure instituere non possunt, nec curam populi cõmittere, sed authoritas Episcopi consideratur. nam hoc ius ita à patronatu differt, quod qui illud habent, ipsi redditus Ecclesiæ illius percipiunt, & congruam portionem rectori assignant, at qui patronatum habent, nihil reddituum percipere possunt, sed integri proventus rectori instituto permittuntur, c. vni. de capel. monach. in 6. & Clem. vni. de sepul. Affinia etiam sunt, ius eligendi, ius conferendi, ius patriæ potestatis, cura, tutela, & c.

Quæ Adiacentia?

Præsentatio, cura, tutela, protectio, institutio, non tamen in eadem persona, institutio & ius patronatus locum habent. Quia patronus instituere non potest, sed tantùm præsentare, ad
cuius

734 ANALYS. IURIS PONTIFICII
cuius præsentationem à Dicecesano necessariò
fieri debet institutio, c. præterea, extr. eod.

Quæ Pugnantiæ

Sunt modi, quibus ius patronatus tollitur:
1. est cessio, vt si patronus ius suum Ecclesiæ
contulerit. 2. Patientia reformatæ Ecclesiæ:
vt si Ecclesiam sine reseruatione iuris competen-
tis collegiatam fieri patiatur. 3. Interitus Ec-
clesiæ: quod fit, si sacræ ædes igne conflagrata,
vel terræ motu, aut alio vitio, interierint. 4.
Violenta occupatio: vt si ab infidelibus Ec-
lesia, ex qua competit ius patronatus, occupetur.
5. Delictum: quod varium est, in cuius penam
priuatio iuris patronatus contingit. 6. Hære-
sis. Hæretici enim omnia bona, sub quibus ius
patronatus continetur, confiscantur, c. excom-
municamus, 1. & 2. extr. de hæret. Pugnans et-
iam, dolus, error, venditio, per quæ ius pa-
tronatus comparatum est, id ipsum enim ven-
di, vel per patronum propria authoritate abe-
nari non potest, nisi cum vniuersitate vendi-
tur, c. præterea, & c. de iure, extr. eod. & institu-
tio per patronum, propria authoritate facta, c.
præterea, extr. eod.

AXIOMATA ET SENTENTIÆ

*Donatio iuris patronatus laici facta loco Ecclesie-
sticæ, etiam sine consensu Episcopi, tenet, non tamen
iudicat iuri Episcopali, c. si laicus, eod. in 6.*

Laicus quadrimestre tempus habet ad presentandum: Ecclesia verò semestri, licet à Laico ac quisiverit ius patronatus, d. c. si laicus, §. verum.

In plures heredes vnius ex pluribus patroni demortui transit ius patronatus, per stirpes, Clemen. plur. eod. tit.

Si questio iuris patronatus, inter patronos, non definitur, intra quatuor menses, Episcopus ordinabit Ecclesiam, sine praiudicio eorundem, c. cum propter, extr. eod.

Patronus Ecclesie vacantis, quamquam sit Clericus ad eam tamen seipsum se presentare non potest, c. per nostras, & c. consuluit, extr. eod.

Patronus ius patronatus, propria auctoritate alienare non potest, nec ab Ecclesia aliquid temporale exigere, nisi tempore foundationis, à Diocesano illud fuerit sibi reseruatam, c. praterea, c. de iure, & c. nullus, extr. eod.

Si patroni in presentando discordant, praefertur presentatus à maiori parte, si est idoneus: & si hoc sine scandalo fieri non potest, vel patroni intra tempus debitum non presentant, Episcopus ordinabit Ecclesiam, c. quoniam, extr. eod.

Ius patronatus consistens in aliqua vniuersitate temporalium, transit cum ipsa vniuersitate, etiamsi vniuersitas transeat tantum, quod ad vtile dominium, nisi ius patronatus specificè sit exemptum, c. ex literis, extr. eod.

DE